Advies

Participatiebeleid voor gevallen waarvoor participatie verplicht is

Doelenboom

Programma	**3**	**Mooi en gastvrij Texel**
Maatschappelijk doel	3.5.	Zorgdragen voor een goede ruimtelijke ordening met behoud van de Texelse kernwaarden
Beleidsdoel	3.5.1	Voor een goede ruimtelijke ordening zorgdragen
Operationeel doel	3.5.1.10	Anticiperen op nieuwe Omgevingswet

Raadsvoorstel

Voorgesteld wordt te besluiten:

1. Het participatiebeleid onder de Omgevingswet voor de gevallen waarvoor participatie verplicht is, beschreven in de 'Nota participatiebeleid onder de Omgevingswet' vast te stellen.
2. Dit besluit in werking te laten treden op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt.
3. Binnen één jaar nadat dit besluit in werking is getreden, een evaluatie ervan aan de gemeenteraad voor te leggen.

Toelichting

De Omgevingswet gaat in de kern over ruimte geven, loslaten en vertrouwen, over een andere verdeling van verantwoordelijkheden tussen overheid en samenleving. De Omgevingswet wil meer ruimte te geven voor ideeën van initiatiefnemers en voor lokale afwegingen. Daarin wegen de belangen van betrokkenen nadrukkelijk mee. Die betrokkenen doen mee en laten van zich horen: participatie.

De Omgevingswet zegt alleen dat participatie moet plaatsvinden, maar niet hoe en wanneer dat moet. Dit geeft gemeenten ruimte om een werkwijze te ontwikkelen die past in de lokale context. Dat wordt met bijgaande nota gedaan.

De aanvrager van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit waarvoor de gemeenteraad heeft aangegeven dat participatie verplicht is, wil weten wat de gemeente verwacht. De gemeente zelf moet (als initiatiefnemer van de Omgevingsvisie, het Omgevingsplan of de programma's voortkomend uit de Omgevingsvisie) ook weten vanuit welk kader zij haar participatie gaat opzetten.

Dit bestuurlijk advies volgt op het andere participatie-voorstel dat in deze vergadering voorligt: de 'gevallen waarvoor participatie verplicht is'. De 'Texelse aanpak voor burgerparticipatie' is 16 Februari 2022 in de gemeenteraad vastgesteld. Op die burgerparticipatie-aanpak wordt in dit advies en de nota aangesloten.

Consequenties

Financieel	☐ Ja ☑ Nee	Majeure risico's	☐ Ja ☑ Nee
Personeel/Organisatie	☐ Ja ☑ Nee	Beheer	☐ Ja ☑ Nee
Juridisch	☑ Ja ☐ Nee	Belanghebbenden	☐ Ja ☑ Nee
Beleid	☑ Ja ☐ Nee	Structuurvisie	☐ Ja ☑ Nee
Inkoop/Aanbesteding	☐ Ja ☑ Nee	Regie	
Deregulering	☐ Ja ☑ Nee	**Zaaknummer**	3112300

Bijlagen

1. Nota participatiebeleid onder de Omgevingswet

Participatiebeleid voor gevallen waarvoor participatie verplicht is

Samenvatting

Het college stelt in een gekoppeld advies voor om ‘gevallen waarvoor participatie verplicht is’ vast te stellen. De beschrijving van de participatie voor deze gevallen gebeurt in de nota ‘participatiebeleid onder de Omgevingswet’.

De participatie onder de Omgevingswet sluit aan op de ‘Texelse aanpak van burgerparticipatie’ maar verschilt ook op punten. De verschillen komen voort uit de eisen die Omgevingswet stelt.

Een aanvrager van een omgevingsvergunning voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten (de activiteiten die buiten het omgevingsplan vallen), wil graag weten wat de gemeente van hem verwacht bij de participatie. In de nota wordt het wat, wanneer, hoe en met wie verduidelijkt. Het niveau van invloed (‘impact’) van de beoogde activiteiten bepaalt ook hoe uitgebreid de participatie moet plaatsvinden.

Participatie onder de Omgevingswet

Bij de aanvraag van een omgevingsvergunning is na 1 januari participatie een indieningseis. De aanvrager of initiatiefnemer (dit kan ook de gemeente zelf zijn) moet bij het indienen van een aanvraag voor een omgevingsvergunning laten weten hoe het participatietraject is verlopen.

De gemeenteraad stelt vast bij welke buitenplanse omgevingsplanactiviteiten participatie verplicht is. Voor die aangewezen gevallen moet de initiatiefnemer aantonen dat hij aan participatie heeft gedaan en hoe. Als hij dit niet doet, kan de aanvraag buiten behandeling worden gelaten.

Participatiebeleid voor gevallen waarvoor participatie verplicht is

Argumenten tot advies

Participatie wordt belangrijker. Het actief betrekken van bewoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en andere (semi) overheden zorgt voor betrokkenheid en de mogelijkheid van meedenken en meedoen. De al vastgestelde 'Texelse aanpak van burgerparticipatie' gaat ook in op deze algemene ontwikkeling.

Participatiebeleid is noodzakelijk

De participatie beschreven in de 'Nota participatiebeleid onder de Omgevingswet' betreft buitenplanse omgevingsplanactiviteiten waarvoor participatie verplicht is gesteld. Het gaat hierbij om situaties waarbij de initiatiefnemer de fysieke leefomgeving (op een wijze die niet past in het omgevingsplan of binnen het bestaande beleid) wil wijzigen.

Het gaat dus om situaties waarin:

a. een initiatiefnemer (dat kan ook de gemeente zijn) iets wil dat nog niet mag, en/of
b. de gemeente aan een omgevingsvisie, omgevingsplan of een programma wil gaan werken.

De uitvoering van projecten (nadat de vergunning is verleend of in situaties die passen binnen het bestaande beleid en/of volgens het omgevingsplan), in het geval van de gemeente vaak door Gemeentewerken, valt dus niet onder dit participatiebeleid maar onder de 'Texelse aanpak van burgerparticipatie'. Bijvoorbeeld in het geval van een wegreconstructie of het kappen van bomen.

Indieningseis

De initiatiefnemer moet bij het indienen van een aanvraag voor een omgevingsvergunning gegevens indienen over het doorlopen participatietraject. Dat wordt de indieningseis genoemd. De initiatiefnemer moet in de aanvraag om een omgevingsvergunning aangeven of en, zo ja, hoe er overleg is geweest met de omgeving. Ook moet worden aangegeven wat er met het resultaat van de participatie is gedaan.

Gevallen aanwijzen

Dit vast te stellen participatiebeleid volgt op de door de gemeenteraad vastgestelde lijst van 'gevallen waarvoor participatie verplicht is'. Het gaat hierbij om buitenplanse omgevingsplanactiviteiten waarbij het college bevoegd gezag is voor het verlenen van de omgevingsvergunning. Buitenplanse omgevingsplan-activiteiten zijn activiteiten die niet passen in het omgevingsplan.

Voor de vastgestelde gevallen moet de initiatiefnemer aantonen dat hij aan participatie heeft gedaan. Als hij dit niet doet, kan de aanvraag buiten behandeling worden gelaten. Dit in tegenstelling tot de (binnenplanse en niet aangewezen buitenplanse) omgevingsplanactiviteiten waarvoor de reguliere aanvraageis geldt (artikel 7.4 van de Omgevingsregeling).

Voldoende participatie

Of de participatie voldoende is, hangt ook af van de activiteit waarvoor de initiatiefnemer een omgevings-vergunning wil aanvragen. Bij een klein initiatief met weinig impact op de omgeving kan een beperkte vorm van participatie volstaan.

De beoordeling of de initiatiefnemer voldoende aan participatie heeft gedaan, is aan het bevoegd gezag. Bij die beoordeling is de inhoud van de 'Nota participatiebeleid onder de Omgevingswet' leidend.

Alternatieven

De Omgevingswet en het Omgevingsbesluit vragen om het hebben van beleid op het gebied van participatie op het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet voor 'gevallen waarvoor participatie verplicht wordt gesteld'.

Indien geen gevallen of situaties door de gemeenteraad worden vastgesteld waarvoor participatie verplicht is, zal ook geen participatiebeleid nodig zijn voor gevallen waarvoor participatie verplicht wordt gesteld.

Het niet vaststellen zou ingaan tegen de wens van de beide Kamers en die van de gemeenteraad (zoals aangegeven in de werksessie en de RIA's rondom burgerparticipatie en Omgevingswet) om belanghebbenden te betrekken bij nieuwe activiteiten in de fysieke leefomgeving.

Consequenties van het advies

- **Juridische consequenties**

  Voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet, naar verwachting op 1 januari 2023, dienen een aantal raadsbesluiten te worden genomen. Daar is deze één van.

- **Beleidsmatige consequenties**

  De Omgevingswet is een wet die een verregaande vereenvoudiging van het stelsel van wetgeving voor de ontwikkeling en het beheer van de fysieke leefomgeving (omgevingsrecht) beoogt. De veelomvattende Omgevingswet biedt overheden de mogelijkheid met overzichtelijker regels de functies in de leefomgeving meer in samenhang in te richten.

Relevante wet- en regelgeving of jurisprudentie

- De Omgevingswet en het Omgevingsbesluit.

Aanleiding / Voorgeschiedenis / Eerdere besluiten

- Het vooraf te nemen raadsbesluit de 'gevallen waarvoor participatie verplicht is'.

Gemeente Texel

(Concept / Voorgenomen)

Raadsbesluit

Participatiebeleid voor gevallen waarin participatie verplicht is

Doelenboom

Programma	**3**	**Mooi en gastvrij Texel**
Maatschappelijk doel	3.5.	Zorgdragen voor een goede ruimtelijke ordening met behoud van de Texelse kernwaarden
Beleidsdoel	3.5.1	Voor een goede ruimtelijke ordening zorgdragen
Operationeel doel	3.5.1.10	Anticiperen op nieuwe Omgevingswet

De raad van de gemeente Texel:

gelezen het advies van burgemeester en wethouders;
gehoord de raadscommissie;

Gelet op

- Het Omgevingsbesluit en de inwerkingtreding van de Omgevingswet (naar verwachting) per 1 juli 2022,
- De regels in de Omgevingswet, het Omgevingsbesluit en de Omgevingsregeling over participatie,

Overwegende

- De onder de Omgevingswet verplichte vaststelling van een participatiebeleid, indien
- De gemeenteraad het raadsadvies 'gevallen waarvoor participatie verplicht is' heeft vastgesteld.

Besluit

1. Het participatiebeleid onder de Omgevingswet voor de gevallen waarvoor participatie verplicht is, beschreven in de 'Nota participatiebeleid onder de Omgevingswet' vast te stellen.
2. Dit besluit in werking te laten treden op het moment dat de Omgevingswet in werking treedt.
3. Binnen één jaar nadat dit besluit in werking is getreden, een evaluatie ervan aan de gemeenteraad voor te leggen.

Ondertekening

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 13 Juli 2022,

De griffier, De voorzitter,

Zaaknummer 3112300

Bijlagen

1. Nota participatiebeleid onder de Omgevingswet